

ŠIAPUS IR ANAPUS KORDONO

SOVIETŲ
SAUGUMO
VEIKLA
PRIEŠ
LIETUVIŲ
IŠEIVIJĄ
1945–1991 m.

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

Darius Juodis

**ŠIAPUS
IR
ANAPUS
KORDONO**

SOVIETŲ
SAUGUMO
VEIKLA
PRIEŠ
LIETUVIŲ
IŠEIVIJĄ
1945–1991 m.

LIETUVOS
ISTORIJOS
INSTITUTAS

VILNIUS
2016

UDK 94(474.5),1940/1990⁶⁶

Ju-132

Lietuvos
mokslo
taryba

Knygos leidybą finansavo Lietuvos mokslo taryba
Pagal Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos
2016–2024 metų programą (sutartis Nr. LIP-051/2016)

Recenzentai:

prof. dr. Juozas Skirius

doc. dr. Arūnas Streikus

ISBN 978-609-8183-18-4

© Lietuvos istorijos institutas, 2016

© Darius Juodis, 2016

Juodis, Darius

Ju-132 Šiapus ir anapus kordono : sovietų saugumo veikla prieš lietuvių išseiviją 1945–1991 m. / Darius Juodis ; Lietuvos istorijos institutas. – Vilnius : Lietuvos istorijos institutas, 2016. – 472 p. : iliustr.

Santr. angl., rus., vok.. – Bibliogr., p. 385–400, ir išnašose. – Asmenų ir vietovardžių r-klės: p. 455–471.

ISBN 978-609-8183-18-4

Monografijoje nagrinėjama ir skaitytojui pristatoma sovietų saugumo veikla prieš lietuvių išseiviją. Knygoje įvykiai aprašinėjami chronologiškai, nuolat remiantis išlikusia archyvine medžiaga, atsiribojant nuo politizuoto įvykių vertinimo. Tiriama KGB ir jo pirmtakų planai lietuvių emigracijos atžvilgiu ir jų įgyvendinimas, organizacinės veiklos laimėjimai bei trūkumai, informacijos rinkimas, agentūrinio tinklo formavimas, „aktyvūs veiksmai“, propagandinės ir dezinformacinės akcijos ir daugelis kitų temų. Darbe pateikiama daug naujos faktografinės medžiagos. Taip pat skiriama dėmesio sovietų saugumo kaip institucijos vietos valstybinėje sistemoje apibūdinimui.

UDK 94(474.5)„1940/1990“+351.74/.76(47+57)(091)
„1945/1991“+351.74/.76(474.5)(091)„1945/1991“+325.2(1-87)(=172)(091)„1945/1991“

Darius Juodis

Šiapus ir anapus kordono

SOVIETŲ SAUGUMO VEIKLA PRIEŠ LIETUVIŲ IŠSEIVIJĄ 1945–1991 M.

Redaktorė *Aldona Radžvilienė*

Knygą apipavidalino „Savitai“

Santrauką į anglų kalbą vertė *Albina Strunga*

Santrauką į rusų kalbą vertė *Tatjana Timčenko*

Santrauką į vokiečių kalbą vertė *Markus Oskar Roduner*

Maketuotoja *Nijolė Juozapaitienė*

2016 12 12. 29,54 leidyb. apsk. l. Tiražas 300 egz.

Išleido Lietuvos istorijos institutas

Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius

Spausdino UAB „Petro ofsetas“

Naujoji Riovonių g. 25C, LT-03153 Vilnius